

Коніжай Р. О. - кандидат юридичних наук, помічник народного депутата України

ЕЛЕКТРОННЕ ДЕКЛАРУВАННЯ: ПРОБЛЕМИ ЗАХИСТУ ПЕРСОНАЛЬНИХ ДАНИХ ТА ВІДСТРОЧКИ ПОДАННЯ ДЕКЛАРАЦІЙ

Система електронного декларування як елемент запобігання корупції та фінансового контролю покликана забезпечити превентивну функцію правоохоронної діяльності. Однак окремі її елементи та недосконалість Закону України «Про запобігання корупції» від 14 жовтня 2014 року № 1700-УІІ, а також законів України «Про звернення громадян» та «Про захист персональних даних» вимагають їх удосконалення та приведення у відповідність.

Пунктом 2 розділу ХІІІ «Прикінцеві положення» Закону України «Про запобігання корупції» встановлено, що Національне агентство з питань запобігання корупції приймає рішення про початок роботи системи подання та оприлюднення декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування.

У 2016 році службові особи, які на день початку роботи зазначеної системи займають згідно зі ст. 50 цього Закону відповідальне та особливо відповідальне становище, зобов'язані подати щорічні декларації за минулий рік у порядку, встановленому цим Законом, протягом 60 календарних днів після початку роботи системи.

Рішенням Національного агентства з питань запобігання корупції «Про початок роботи системи подання та оприлюднення декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування» від 10 червня 2016 року № 2, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 15.07.2016 за № 958/29088, визначено, що **система** подання та оприлюднення відповідно до Закону декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, **розпочинає свою роботу** у два етапи: перший етап - **з 00 год 00 хв 1 вересня 2016 року для таких типів декларацій (повідомлень) та суб'єктів декларування, зокрема щорічних декларацій за 2015 рік службових осіб, які станом на 1 вересня 2016 року займають, згідно зі ст. 50 Закону, відповідальне та особливо відповідальне становище.** Зазначені в цьому абзаці декларації подаються протягом 60 календарних днів із дати, визначеної у цьому абзаці та **другий етап - з 00 год 00 хв 1 січня 2017 року для всіх інших суб'єктів декларування** та декларацій (повідомлень), передбачених Законом.

На сьогодні закінчився перший етап подання декларацій суб'єктами декларування. За його результатами виявлено проблемні питання та недоліки в роботі системи електронного декларування, а також неузгодженість деяких положень Закону № 1700-VII із положеннями Закону України «Про звернення громадян» та «Про захист персональних даних».

Без внесення змін до законодавчих актів вирішити вищевказані проблемні питання та неузгодженості в роботі системи електронного декларування неможливо. Так, зокрема потребує вирішення питання можливості відтермінування подання щорічних декларацій за минулий рік особам, зазначеним у пп. «г» п. 1 ч. 1 ст. 3 Закону, які не мають можливості подати до 1 квітня щорічну декларацію (особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування) за минулий рік у зв'язку з виконанням завдань в інтересах оборони України та її безпеки під час проведення мобілізації, підготовки та безпосередньої участі у веденні воєнних (бойових) дій, забезпеченні їх проведення.

Також певні особливості передбачає здійснення заходів фінансового контролю, передбачених розділом VII Закону, стосовно суб'єктів декларування, зазначених у п. 1, пп. «а» п. 2 ч. 1 ст. 3 Закону, які є військовослужбовцями військових формувань, утворених відповідно до законів України, особами рядового і начальницького складу правоохоронних органів, які відряджаються до районної, обласної військово-цивільної адміністрації у встановленому законодавством порядку для виконання завдань в інтересах оборони держави та забезпечення її безпеки із залишенням на військовій службі, службі у правоохоронних органах без виключення із списків особового складу, а також інші особи, які мають спеціальні знання та досвід, призначені на

посади державних службовців за рішенням керівника районної, обласної військово-цивільної адміністрації без конкурсного відбору, а також осіб, які претендують на зайняття таких посад, суб'єктів декларування які беруть участь у проведенні антитерористичної операції, є внутрішньо переміщеними особами. Вказане зумовлене необхідністю забезпечити зазначеним вище суб'єктам декларування захист, гарантованих Конституцією та законами України прав, зокрема права на життя.

Також потребує уточнення та приведення у відповідність до Закону України «Про захист персональних даних» перелік відомостей про грошові кошти та цінне рухоме майно суб'єкта декларування, вказаний у декларації, що може перебувати у відкритому доступі.

Оскільки вищезазначені проблемні питання та недоліки в роботі системи електронного декларування без внесення змін до законодавчих актів вирішити не можливо, необхідно розробити законопроект до Закону України «Про запобігання корупції», яким передбачити можливість удосконалення системи електронного декларування, приведення законів України «Про звернення громадян» та «Про захист персональних даних» у відповідність до Закону, а також захисту деяких категорій суб'єктів декларування.